

Keurusseudun kotouttamisohjelma

2021-2023

Sisällys

Johdanto	3
Käsitteet.....	3
Maahanmuuttajat.....	5
Suomeen muutto.....	5
Tilanne Keurusseudulla.....	5
Kiintiöpakolaiset	5
Turvapaikanhakijoiden vastaanotto	5
Lainsäädäntöä.....	5
Turvapaikan hakeminen	6
Ilman huoltajaa tulleet lapset.....	6
Perheen yhdistäminen.....	6
Laittomasti maassa oleskelevat.....	6
Työperäinen maahanmuutto.....	6
Ulkomaisen työvoiman käytön linjaus Keski-Suomessa	7
Ulkomainen työvoima Keuruulla	7
Kotoutumisen edistäminen	8
Lainsäädäntöä ja ohjeistusta	8
Kotoutumisen edistämisen linjauksia Keurusseudulla	9
Kotoutumista Keurusseudulla	10
Kuntaan muuton prosessista	10
Keuruulle muuttaneet	10
Asuminen ja vapaaehtoisten tuki	11
Koulutus.....	11
Keurusseudun palveluja maahanmuuttajille	11
Kelan palvelut	11
Työ- ja elinkeinohallinnon palvelut	12
Tulkkipalvelut.....	13
Terveyspalvelut.....	13
Seurakuntien toimintaa	14
Yhdistystoimintaa	14
Poliisi.....	14
Pelastuslaitos	14
Keuruun ja Multian palveluja	15
Asuminen.....	15
Kasvatus-, opetus- ja koulutuspalvelut.....	16
Varhaiskasvatus	16

Esiopetus	16
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta.....	16
Perusopetus.....	17
S2 – kielen opetus.....	17
Maahanmuuttajien oman äidinkielen opetus	17
Kodin ja koulun välinen yhteistyö.....	18
Perusopetukseen valmistava opetus.....	18
Toisen asteen koulutus.....	18
Toisen asteen ammatillinen koulutus.....	19
Lukiokoulutus	19
Toiselle asteelle valmistavat koulutukset.....	19
Muu koulutus.....	20
Perusturvapalvelut	20
Perhekeskus Valo.....	20
Sosiaalityö.....	21
Työllisyyspalvelut.....	21
Vanhuspalvelut	21
Vapaa-aikapalvelut	22
Liikuntapalvelut	22
Nuorisopalvelut	22
Kulttuuripalvelut.....	22
Kirjastopalvelut.....	23
Matkailupalvelut.....	23
Kotouttamiseen liittyvien kustannusten korvaaminen	24
Korvausten määrä ja hakeminen.....	24
Kooste.....	25
Suunnitelma vastaanotosta	26
Kotouttamisohjelman seuranta.....	26

Johdanto

Laki kotouttamisen edistämisestä (32§) velvoittaa kunnan tai useamman kunnan yhdessä laatimaan kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelman, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain (365/1995) 65 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.

Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.

Kotouttamisella tarkoitetaan kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla.

Keuruun ja Multian kuntien ensimmäinen yhteinen maahanmuuttajien kotouttamisohjelma hyväksyttiin kuntien valtuustoissa 1999. Ohjelma perustui 1.5.1999 voimaan tulleeseen lakiin maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta. Ohjelmassa käsiteltiin mm. 1990-luvulla tapahtunutta paluumuuttoa entisen Neuvostoliiton alueelta.

Toinen Keurusseudun kotouttamis- ja maahanmuutto-ohjelma laadittiin Kehittämissyhtiö Keulink Oy:n aloitteesta ja hyväksyttiin kunnissa v. 2009. Ohjelmassa painotettiin työperäistä maahanmuuttoa.

Uudistunut lainsäädäntö - laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta ja laki kotoutumisen edistämisestä - tuli voimaan 1.9.2011. Vuoden 2015 turvapaikanhakijatilanteen vuoksi Keurusseudun kotouttamisohjelma uusittiin tammikuuhun 2016 mennessä. Keurusseudun kotouttamisohjelmassa 2016 - 2018 keskityttiin oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden kuntaan vastaanottoon ja kotouttamiseen. Vuosille 2019-2020 päivitetty ohjelma jatkoi samaa teemaa.

Tämä Keurusseudun kotouttamisohjelma on suunniteltu vuosille 2021-2023. Hallitus on antanut esityksen eduskunnalle lainsäädännöstä, jolla sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Järjestämisvastuu kotouttamisesta säilyy kuitenkin kunnilla.

Käsitteet

Ulkomaalainen

Henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen

Maahanmuuttaja

Maasta toiseen muuttava henkilö. Yleiskäsite, joka koskee kaikkia eri perustein muuttavia henkilöitä.

Siirtolainen

Henkilö, joka muuttaa maasta toiseen rakentaakseen siellä itselleen uuden elämän. Maastamuuttaja tai maahanmuuttaja.

Vieraskielinen

Suomessa asuva henkilö, jonka äidinkieli on joku muu kuin suomi, ruotsi tai saame.

Ensimmäisen sukupolven suomalainen (toisen sukupolven maahanmuuttajan sijaista)

Suomeen muuttaneen henkilön täällä asuva jälkeläinen.

Maahanmuuttajat

Suomeen muutto

Vuonna 2019 Suomessa asui 267.600 ulkomaan kansalaisia, mikä oli 4,8% väestöstä. Suomessa oli eniten Viron kansalaisia 50 860, Venäjän kansalaisia 28 528. Afrikan maista tulleita oli 23 000. Perinteisesti Suomeen on tultu useimmin perhesyiden vuoksi, mutta myös työn ja opiskelun takia. Vuonna 2015 Suomeen tuli noin 32 500 turvapaikanhakijaa, joista kielteisen päätöksen hakemukseensa on saanut noin puolet.

Tilanne Keurusseudulla

Keuruulla ja Multialla asuvien ulkomaalaisten osuus on vähäinen. Vuonna 2019 Keuruun väestöstä oli ulkomaan kansalaisia 1,65 % (158 henkilöä) ja Multian 1,2% (19 henkilöä). Eniten tulijoita on ollut Venäjältä ja Virosta. Vuonna 2017 ulkomaalaisen väestön määrä Keuruulla oli 1,6%(159 henkilöä) ja Multialla 1,0%(16 henkilöä). Vieraskielisiä Keuruulla on 202 ja Multialla 20.

Kiintiöpakolaiset

Pakolaiset, jotka ovat joutuneet lähtemään kotimaastaan tai pysyvästä asuinmaastaan maahan, mihin eivät voi pysyvästi asettua voidaan ottaa kolmanteen maahan ns. pakolaiskiintiössä. Eduskunta päättää valtion talousarvion yhteydessä, kuinka monta kiintiöpakolaista Suomi sitoutuu ottamaan. Sisäministeriö, YK:n pakolaisjärjestö UNHCR, maahanmuuttovirasto, suojelupoliisi, ELY ja kunta ovat osallisia kiintiöpakolaisten valinnassa ja sijoittamisessa. Kiintiöpakolaisten kuntaan asti tulo on pitkä, monitahoinen prosessi.

Turvapaikanhakijoiden vastaanotto

Lainsäädäntöä

Laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta (746/2011) säädetään kansainvälistä suojelua hakevan, tilapäistä suojelua saavan ja ihmiskaupan uhrin auttamisesta kuten toimeentulosta ja huolenpidosta. Vastaanoton käytännön ohjaus, suunnittelu ja valvonta kuuluvat Maahanmuuttovirastolle. Vastaanotto- ja järjestelykeskusten perustamisesta, lakkauttamisesta ja toimipaikoista päättää sisäministeriö valtion yksiköiden osalta ja muutoin Maahanmuuttovirasto ministeriön valtuuksin.

Vastaanottokeskus, jonka asiakkaaksi turvapaikanhakija on rekisteröity, järjestää vastaanottopalvelut. Vastaanottopalveluihin kuuluvat majoitus, vastaanotto- ja käyttöraha, sosiaalipalvelut, terveydenhuoltopalvelut, tulkki- ja käännöspalvelut sekä työ- ja opintotoiminta, myös ateriat voidaan järjestää. Ilman huoltajaa oleville lapsille tarkoitetuissa ryhmäkodeissa ja tukiasuntoloissa voidaan järjestää täysi ylläpito. Valtio korvaa toiminnasta aiheutuvat kustannukset valtion talousarvion rajoissa. Vastaanottokeskusten ylläpitäjänä voi olla valtio, kunta, kuntayhtymä, muu julkisoikeudellinen yhteisö, yksityinen yhteisö tai säätiö.

Turvapaikan hakeminen

Turvapaikkaa voi hakea, jos on perustellusti aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi alkuperän, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi. Turvapaikka haetaan Suomessa rajavartiolaitokselta tai poliisilta. Maahanmuuttovirasto selvittää asian ja tekee päätöksen. Asian käsittely vie yleensä useita kuukausia, minkä ajan hakija on vastaanottokeskuksessa. Tarkempaa tietoa www.migri.fi

Ilman huoltajaa tulleet lapset

Turvapaikkaprosessin kautta ilman huoltajaa maahan saapuvat alaikäiset turvapaikanhakijat asuvat alaikäisille tarkoitetuissa ryhmäkodeissa tai tukiasunnoissa. Perheryhmäkotien toimintaa ohjaavat ja koordinoivat ELY-keskukset ja ryhmäkotien / tukiasumisyksiköiden Maahanmuuttovirasto. Alaikäinen turvapaikanhakija tai oleskeluluvan saanut voi asua myös yksityismajoituksessa ja olla vain kirjoilla vastaanottokeskuksessa.

Ilman huoltajaa maassa olevalle alaikäiselle määrätään käräjäoikeudessa edustaja. Edustajan tehtävä on valvoa lapsen etua turvapaikkaprosessin aikana sekä muissa hänen henkilöönsä ja varallisuuttaan koskevilla juridisilla asioilla.

Perheen yhdistäminen

Perheenyhdistämistä voi hakea henkilö, joka on saanut oleskeluluvan. Suomen kansalaisten ja muiden kuin EU-kansalaisten ja heihin rinnastettavien perheenjäseniä ovat: aviopuoliso, rekisteröity puoliso, avopuoliso, alle 18-vuotiaan lapsen huoltaja ja lapsi.

Laittomasti maassa oleskelevat

Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden määrä on kasvanut ja kasvaa edelleen. Uusi ilmiö on laittomasti maassa olevat henkilöt. Heidän turvapaikkaprosessinsa on käsitelty loppuun myös valitusteitse eikä heillä ole laillista perustetta olla Suomessa. Tällöin vastaanottopalvelut päättyvät 30 päivän kuluttua. Poliisi ei aina pysty ns. pakkopalauttamaan tällaisia henkilöitä. Heillä on mahdollisuus itsenäisesti tai vapaaehtoisen paluun tuen avulla palata kotimaahansa, mutta elleivät he näin toimi, heitä saattaa jäädä Suomeen laittomasti asumaan. Heillä ei ole oikeutta sosiaali- ja terveyspalveluihin, ainoastaan välttämätön majoitus, ruoka ja kiireellinen terveydenhoito tarjotaan.

Työperäinen maahanmuutto

Pääasialliset muuttosyyt Suomeen ovat olleet perheside (1621 vuonna 2019), työ (3468) ja opiskelu (880).

Töihin Suomeen – Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi (SM julk.1/2018) on vahva kannanotto maahanmuuttoon. Ohjelma määrittää Suomen maahanmuuttopoliittisia linjauksia seuraavasti:

1. Osaava työvoima tukee Suomen kasvua.
2. Toimivat asettautumista ja kotoutumista tukevat palvelut edesauttavat osaavan työvoiman houkuttelua ja viihtyvyyttä.

3. Hyvät väestösuhteet tukevat maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden kiinnittymistä Suomeen.

Suomi tarvitsee maahanmuuttajia vastaamaan eri aloilla olevaan työvoimapulaan, kohentamaan väestön ikääntymisen myötä heikkenevää huoltosuhdetta sekä lisäämään Suomen houkuttelevuutta kansainvälisten osaajien ja yrittäjien silmissä.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman tavoitteena on lisätä työperäistä maahanmuuttoa. Ohjelman mukaan tämä vahvistaa julkista taloutta. Maahanmuuttajataustaiset henkilöt nähdään suurena mahdollisuutena työllisyyden kasvulle. Erityisesti jo maahan muuttaneiden työllisyysastetta ja koulutusmahdollisuuksia parannetaan. Hallitusohjelman mukaan vahvistetaan maahanmuuttajien ammatillisia valmiuksia ja kielitaitoa, nopeutetaan heidän työllistymistään sekä lisätään heidän yhteiskunnan tuntemustaan. Tavoitteena on, että maahanmuuttaja pääsee kielikoulutukseen kolmen kuukauden kuluessa myönteisestä oleskelulupapäätöksestä.

Ulkomaisen työvoiman käytön linjaus Keski-Suomessa

ELY-keskus on hyväksynyt ulkomaisen työvoiman käyttöä koskevan alueellisen linjauksen Keski-Suomessa. Alueellisen työlupalinjauksen on tarkoitus tukea työvoiman saatavuutta Keski-Suomen ELY-keskuksen työmarkkina-alueella sen erityispiirteet huomioon ottaen.

Suomessa toimivan työnantajan edellytetään ensisijaisesti rekrytoivan työvoimaa työmarkkinoilla jo olevasta työvoimasta huomioiden maassa jo asuvat maahanmuuttajat. Keski-Suomessa työntekijän oleskelulupien myöntämistä ilman erillisselvitystä työvoiman saatavuudesta voidaan puoltaa seuraaville ammattialoille.

- Metalliala: hitsaajat, CNC-koneistajat
- Rakennusala: rakennusalan työnjohtajat, raudoittajat, betonielementtityöntekijät
- Asentaja, raskas autokalusto
- Maataloustyöntekijät, erityisesti lypsykarjatilat
- ICT-ala: sovellusarkkitehdit, -ohjelmoijat ja –suunnittelijat, koodarit
- Etniset kokit (pl. pizzeriatyöntekijät)
- Terveystenhoito ja sosiaaliala: lääkärit, hammashoitajat, puheterapeutit, sairaanhoitajat, sosiaalityöntekijät, erityisesti lastensuojelu

Keski-Suomen alueelle tulevien työntekijöiden oleskelulupapäätösten osaratkaisut tehdään Kaakkois-Suomen TE-toimistossa. Alueellinen linjaus on voimassa toistaiseksi ja se päivitetään kerran vuodessa tai tarvittaessa. (Lähde Ulkomaisen työvoiman käyttöä koskeva alueellinen linjaus Keski-Suomessa 21.6.2018)

Ulkomainen työvoima Keuruulla

Työperäinen maahanmuutto voidaan karkeasti jakaa seutukunnalla kahteen kokonaisuuteen. Osa työvoimasta on paikkaamassa sesonkien työvoimapulaa ja osa on pysyvässä työsuhteessa alueen yrityksiin. Pysyvässä työsuhteessa olevat jakaantuvat niin ikään kahteen pääryhmään. Osa pysyvästä työvoimasta on asettautunut tai asettautumassa seutukunnalle asumaan ja osa puolestaan on niin sanottuja reppureita.

Ulkomaalaisista työntekijöistä noin 65 % työskentelee metallialalla. Näiden osaajien saaminen on ollut yrityksille erittäin tärkeätä erityisesti kasvun mahdollistajana. Metallialan osaajista pääosa on

rekrytoitu vuokratyövoimaa välittävien yritysten kautta. Joitakin yksittäisiä henkilöitä on rekrytoitunut myös tunnettavuuden ja tuttujen kautta. Elintarvikealalle pääosa työvoimasta tulee tuttujen kautta. Käsite tuttu tarkoittaa yrityksissä jo aikaisemmin palveluksessa olleita henkilöitä.

Seutukunnalla ulkomaalaisia työntekijöitä on muun muassa Venäjältä, Virosta, Latviasta, Liettuasta, Puolasta ja Ukrainasta. Pääosa heistä tulee Euroopan alueelta. Euroopan ulkopuolelta henkilöitä on tullut muun muassa Intiasta, Thaimaasta ja Kongosta.

Tällä hetkellä voidaan arvioida, että noin 75 % ulkomaalaisesta työvoimasta suunnittelee pysyvää asettautumista seutukunnalle.

Työperäisen maahanmuuton kautta seutukunnalle saapuneet ja saapuvat henkilöt tarvitsevat käytännön tasolla aivan samanlaista tukea asettautumiseen kuin turvapaikan saaneet henkilöt. Tässä mielessä on tärkeitä, että kotouttamisohjelman palvelut ovat myös työn vuoksi maahan saapuneiden henkilöiden käytettävissä. Käytännön tukea tarvitaan muun muassa viranomaisasioiden hoitamisessa, asunnon hankkimisessa, kielen oppimisessa ja erilaisten arkiasioden hoitamisessa.

Työperäisen maahanmuuton järjestelyiden onnistuminen on seutukunnan yritysten kannalta ensiarvoisen tärkeää. Toimivat asettautumiseen liittyvien käytännöllisten asioiden ohjaamiseen liittyvät palvelut vaikuttavat merkittävästi henkilöiden päätökseen seutukunnalle jäämisestä. Toisaalta onnistuneet palvelut houkuttelevat yhä uusia työntekijöitä seutukunnallemme. Ulkomaisen työvoiman piirissä sana kiirii. Ne paikkakunnat, jotka asiassa onnistuvat, ovat tässä suhteessa niin sanottuja voittajia.

Eräänä merkittävänä kokonaisuutena koetaan se, että seutukuntamme viranomaisten ja muiden toimijoiden kykyä palvella asiakkaita myös muilla kielillä kuin vain suomella, tulisi korostaa ja parantaa. On pyrittävä saavuttamaan sellainen asenneympäristö, jossa ulkomaalainen henkilö kokee aidosti olevansa tervetullut.

Kotoutumisen edistäminen

Lainsäädäntöä ja ohjeistusta

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2011) tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista ja maahan muuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Lisäksi lain tarkoituksena on edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. Lakia sovelletaan henkilöön, jolla on ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettu voimassa oleva oleskelulupa Suomessa, jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelukortti.

Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.

Kotouttamisella tarkoitetaan kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla.

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Kunnan on huolehdittava siitä, että kunnan palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille. Lisäksi kunnan on huolehdittava siitä, että maahanmuuttajille laissa tarkoitetut toimenpiteet ja palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on huolehdittava oman henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä kotouttamisessa. Toimenpiteitä ja palveluja voidaan järjestää myös kuntien välisenä yhteistyönä.

Lain mukaan kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Kunnan kotouttamisohjelmassa voi olla

- Selvitys siitä, miten ohjelma kytkeytyy kunnan strategiseen suunnitteluun ja seurantaan.
- Suunnitelma siitä, miten kunnan yleiset palvelut järjestetään maahanmuuttajille soveltuvina ja miten kotoutumisen edistävät toimenpiteet järjestetään.
- Tieto siitä, kuka vastaa kunnassa kotouttamisen yhteensovittamisesta ja eri toimenpiteistä.
- Suunnitelma lasten ja nuorten kotoutumisen sekä sosiaalisen vahvistamisen edistämisestä.
- Suunnitelma työvoiman ulkopuolella olevien ryhmien kotoutumisen ja sosiaalisen vahvistamisen edistämisestä.
- Monivuotinen suunnitelma pakolaisten kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä.
- Suunnitelma hyvien etnisten suhteiden ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistämisestä.
- Suunnitelma kunnan kotouttamisohjelman seurannasta ja ajan tasalla pitämisestä.

Kunnan kotouttamisohjelmassa voidaan lisäksi määritellä kunnan ja kansalaisyhteiskunnan väliset yhteistyömuodot.

Valtioneuvosto vahvistaa valtion kotouttamisohjelman, mikä on viimeksi vahvistettu vuosille 2016–2019. Valtion kotouttamisohjelman 2020–2023 valmistelu on meneillään ja yhdistyy eduskunnan edellyttämän kotoutumisen selonteon valmisteluun. Valtion kotouttamisohjelman neljä hallitusohjelmaan perustuvaa tavoitealuetta ovat:

1. Tuodaan maahanmuuttajien oman kulttuurin vahvuudet osaltaan vahvistamaan Suomen innovaatiokykyä
2. Tehostetaan kotouttamista poikkihallinnollisesti
3. Lisätään valtion ja kuntien välistä yhteistoimintaa kansainvälistä suojelua saavien vastaanotossa
4. Kannustetaan avointa keskustelua maahanmuuttopolitiikasta, eikä rasismia sallita.

Työ- ja elinkeinoministeriä vastaa mm. kotouttamispolitiikan yleisestä kehittämisestä, suunnittelusta ja ohjauksesta. ELY-keskusten vastuulla on kotouttamisen alueellinen kehittäminen, yhteistyö, yhteensovittaminen ja seuranta mm. kuntien ja TE-toimistojen ohjaus, neuvonta ja tukeminen. Kunta voi tehdä ELY-keskuksen kanssa sopimuksen maahanmuuttajien kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimus on monivuotinen ja sitä tarkistetaan vuosittain. ELY-keskus korvaa kunnalle laskennallisen perusteen tai todellisten kustannusten mukaan lainsäädännön mukaisista kotouttamistoimenpiteistä aiheutuneet kustannukset.

Lisää kotouttamisesta: www.kotouttaminen.fi

Kotoutumisen edistämisen linjauksia Keurusseudulla

1. Turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten vastaanottoa koskevat linjaukset sisällytetään kuntien strategioihin. Maailmantilanteen muuttuminen haastaa kunnat aiempaa enemmän kansainvälistymiseen ja vastuun kantoon. Ihmisten ja kulttuurien kohtaaminen rikastuttaa yhteisöjä. Monikulttuurisuus tulee kasvaessaan vaikuttamaan yhteisöjen elämään. Kuitenkin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta tulee edistää.
2. Maahanmuuttajille suunnatuista palveluista ja tukitoimista vastaavat tahot, jotka muutoinkin järjestävät/tuottavat palvelut ja tukitoimet lainsäädäntö huomioon ottaen.

3. Kotouttamisessa suositaan monialaista yhteistyötä sekä kunnan että asiakkaan tasolla. Kuntien perusturvat koordinoivat kotouttamistoimintaa.
4. Lasten ja nuorten selviytyminen on erityisenä haasteena. Lapsilla on lainsäädännön nojalla oikeus opetukseen ja erityiseen suojeluun.
5. Suomen kieli on avain kotoutumiseen. Suomen kielen opetusta järjestetään tarpeiden mukaan monin tavoin.
6. Enemmän tietoa ja kulttuurien kohtaamista. Kuntalaiset voivat edistää maahanmuuttajien kotoutumista ottamalla heitä mukaan tavanomaiseen elämään yksilö- että yhteisötasolla. Kolmannen sektorin toimijat aktiivisesti mukana kotouttamisessa.
7. Maahanmuuttajien vastaanotto seuraavan 2 vuoden aikana valmistellaan yhteiskunnallinen tilanne ja resurssit huomioon ottaen, tavoitteena aktiivinen kotoutuminen.
8. Henkilöstön monikulttuurisen osaamisen lisäämiseksi järjestetään verkostotapaamisia eri toimijoiden kesken.

Kotoutumista Keurusseudulla

Keuruun kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.11.2018 Keurusseudun kotouttamisohjelman 2019-2020. mihin sisältyi suunnitelma oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden vastaanotosta. Keuruun kaupunginhallitus on hyväksynyt Keuruun kaupungin ja Ely-keskuksen välisen sopimuksen kuntaan osoittamisesta. Sopimus tuli voimaan 1.3.2016 ja on voimassa toistaiseksi. Multian kunnanvaltuusto hyväksyi 14.6.2016 Keurusseudun kotouttamisohjelman 2016-2018 ja Multian kunnan ja Ely-keskuksen välisen sopimuksen kuntaan osoittamisesta. Sopimus allekirjoitettiin 1.8.2016.

Kuntaan muuton prosessista

Käytännössä ELY -keskus tiedustelee voiko kunta ottaa vastaan ko. henkilö/perheen. Jos perusturvan vastaus on ollut myönteinen, niin ELY-keskus on lähettänyt kuntapaikkailmoitukset kuntaan.

Vastaanottokeskus tekee asuntohakemuksen ja huolehtii tarvittaessa tulijan ilmoittautumisen työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon. Perusturva auttaa asunnon etsinnässä. Vastaanottokeskus huolehtii muuton Keuruulle ja avustaa vuokravakuuteen tarvittavan perustoimeentulotuen haussa Kelalta. Perusturva huolehtii asuntoon välttämättömän varustuksen ennen muuttoa. Vapaaehtoiset voivat auttaa mm. keräämällä lahjoitustavaroita.

Kuntaan muuton jälkeen ensimmäisinä päivinä autetaan käytännön asioissa: opastaminen, pankkitilin avaaminen, ajanvaraus Kelalle, vapaaehtoisten tuen järjestäminen, koulun tai päivähoidon aloittaminen sekä sosiaalityöntekijän tapaaminen ja alkuavustuksen maksu. TE-toimiston haastattelu tapahtuu etäyhteyden kautta noin parin viikon kuluttua, minkä jälkeen on tavoitteena kotouttamiskoulutuksen aloittaminen.

Keuruulle muuttaneet

Keuruulla asui vuoden 2020 lopussa alle 10 henkilöä joko Ely-keskuksen ohjaamana kuntapaikalle tai itsenäisesti muuttaneina.

Asuminen ja vapaaehtoisten tuki

Keuruulla asunnot kuntapaikan saaneille on löydetty pääsääntöisesti Keuruun vuokra-asuntopalvelun kautta.

Kuntaan muuttaneille etsitään vapaaehtoisia tukihenkilöitä kotoutumisen tueksi. Mm. Keuruun Eläkeliitto, Keuruun Martat ja seurakunnat ovat järjestäneet toimintaa kuntaan muuttaneille.

Koulutus

Lasten valmistavan opetuksen on järjestänyt sivistystoimi.

Keurusseudun palveluja maahanmuuttajille

Kelan palvelut

Kela palvelee asiakkaitaan monikanavaisesti

Osoitteesta www.kela.fi löytyy tietoja asiointikanavista ja Kelan sivut on käännetty useille kielille. Puhelimitse asiakkaita palvelevat elämäntilannekohtaiset palvelunumerot. Asiointi onnistuu myös ajanvarauksella palvelupisteessä tai puhelinpalvelussa. Sähköisessä asiointipalvelussa voi hoitaa useimmat Kela asiat sekä lähettää etuusasioihin liittyviä viestejä. Palveluun kirjaudutaan verkkopankkitunnuksilla tai sähköisellä henkilökortilla. Tietoturvasyistä Kelan kanssa ei voi asioida sähköpostitse.

Tarvittaessa tulkki avuksi

Kelan asiakkailla on oikeus ajanvarauksella maksuttomaan tulkkaukseen, jos asiointi Kelassa ei onnistu omalla äidinkielellä eikä löydy muutakaan yhteistä kieltä Kelan toimihenkilön kanssa. Tulkkina voi toimia kyseistä kieltä osaava Kelan virkailija tai ulkopuolinen ammattitulkki. Asiointiaika, jota varten tulkki tilataan, sovitaan yhdessä Kelan, asiakkaan ja tulkin kanssa. Tulkkaus voidaan järjestää tarvittaessa myös etätulkkauksena puhelimen avulla.

Infopankki tukena kotoutumisessa

Infopankki.fi -sivustolle on koottu runsaasti tietoa elämisestä ja asumisesta Suomessa sekä suomalaisesta yhteiskunnasta ja sen palveluista. Kela ja Infopankki ovat tuottaneet yhteistyössä palveluun mm. kattavan koostesivun Suomen sosiaaliturvasta. Sivustolla on tietoa usealla kielellä.

Sosiaaliturva

Maahanmuuttajan tulee hakea pääsyä Kelan hoitaman sosiaaliturvan piiriin (lomake Y77, hakemus Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvan soveltamisesta Suomeen muutettaessa). Kela antaa kirjallisen päätöksen sosiaaliturvan piiriin pääsystä. Oikeus Suomen sosiaaliturvaan ratkaistaan pääsääntöisesti sen perusteella, kuinka pitkään henkilö aikoo oleskella Suomessa. Työntekijöiden, ja joissakin tapauksissa heidän perheenjäsentensä sosiaaliturvaan, vaikuttavat lisäksi EU-lainsäädäntö ja sosiaaliturvasopimukset. Jos tarkoitus on muuttaa Suomeen tilapäisesti, yleensä ei ole oikeutta Kelan sosiaaliturvaetuuksiin.

Jos päätös on myönteinen, lähetetään sairausvakuutuskortti eli Kela-kortti muuttajalle. Suomen sosiaaliturvaan pääsee maahan tulosta lukien, jos tarkoitus on muuttaa Suomeen vakinaisesti. Suomeen muuttoa pidetään vakinaisena silloin, kun henkilö muuttaa Suomeen paluumuuttajana, pakolaisena tai turvapaikanhakijana, jolle on myönnetty vähintään vuoden oleskeluun oikeuttava lupa. Asumista pidetään vakituksena myös, kun henkilöllä on vakinainen työsuhde Suomessa tai vähintään kahdeksi vuodeksi solmittu työsopimus. Avioliitto tai muu läheinen perhesuhde Suomessa vakinaisesti asuvaan henkilöön mahdollistaa vakinaisen asumisen.

Kelan etuudet ja saamisen edellytykset

Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat toimeentulotuki, lapsiperheiden tuet, sairausvakuutus, kuntoutus, työttömän perusturva, asumistuki, opintotuki ja vähimmäiseläkkeet. Lisäksi Kela huolehtii vammaisetuuksista, sotilasavustuksista sekä maahanmuuttajan tuesta.

Henkilöllä on yleensä oikeus Kelan sosiaaliturvaetuuksiin siitä päivästä lukien, kun hän on päässyt Suomen sosiaaliturvan piiriin. Joitakin etuuksia maksetaan kuitenkin vain niille, jotka ovat asuneet Suomessa tietyn ajan ennen etuuden myöntämistä. Työskentelyperusteisella sosiaaliturvalla tarkoitetaan etuuksia, joita voi saada työskentelyn johdosta. Näitä ovat esimerkiksi työeläke, ansiosidonnainen työttömyysturva sekä työtapaturmiin ja ammattitauteihin liittyvät etuudet, joista huolehtivat yksityiset vakuutusyhtiöt, työttömyyskassat ja säätiöt.

Lisätietoa sosiaaliturvasta: <https://stm.fi/turvapaikanhakijoiden-palvelut>

Työ- ja elinkeinohallinnon palvelut

Kotouttamisesta säättää laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) ja työ- ja elinkeinotoimiston palveluja laki julkisesta työvoima ja -yrityspalvelusta (916/2012). Työ- ja elinkeinotoimisto vastaa maahanmuuttajien työllistymistä ja kotoutumista edistävistä ja tukevista työvoimapalveluista (Laki kotoutumisen edistämisestä 40 §), mutta ajalla 1.3.2021 – 30.5.2023 kotoutumisen palveluista vastaa Keuruun kaupungin työllisyyspalvelut. (Laki työllistymisen edistämisen kuntakokeilusta 87/2020)

Työikäisten kotouttaminen painottuu julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaisiin työllistymistä edistäviin toimiin, kuten ohjaamiseen avoimiin työpaikkoihin, työvoimakoulutukseen ja muihin ammatillisen kehittymisen palveluihin, kotoutumislain mukaiseen sekä työttömyysetuudella tuettuun omaehtoiseen koulutukseen sekä muihin työllistymistä edistäviin palveluihin.

Kotoutumisen palvelut Keuruun kaupungin työllisyyspalveluissa toteutetaan monikanavaisesti verkkopalveluna, puhelinpalveluna ja henkilökohtaisena palveluna. Työnhakijoita neuvotaan käyttämään asiointissa hänen tilanteeseensa tarkoituksenmukaisinta palvelukanavaa.

Oma asiointi-verkkopalvelussa (www.te-palvelut.fi) voi ilmoittautua työnhakijaksi.

Lisätietoa kotoutumisen palveluista saa työ- ja elinkeinohallinnon verkkosivuilta www.te-palvelut.fi.

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, kun hän on rekisteröitynyt työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon julkisen työvoimapalvelulain edellyttämällä tavalla tai hän saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea. Kotoutumissuunnitelma voidaan laatia myös muulle maahanmuuttajalle, mikäli hän tehdyn alkukartoituksen perusteella on sen tarpeessa.

Kotoutumissuunnitelma on laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröinnistä.

Kotoutumissuunnitelman kesto on yksilöllinen, kuitenkin niin, että ensimmäinen kotoutumissuunnitelma laaditaan enintään vuodeksi. Kotoutumissuunnitelman enimmäisaika on kolme vuotta, mutta sitä voidaan pidentää yksilöllisin perustein enintään kahdella vuodella, mikäli maahanmuuttajan katsotaan tarvitsevan kotoutumiseensa erityistä tukea. Kotoutumissuunnitelman toteutumisen estyessä vamma, sairaus, äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaan tai muun vastaavan syyn vuoksi tilapäisesti, kotoutumisaikaa voidaan jatkaa tätä vastaavalla ajalla.

Kotoutumissuunnitelma

Keuruun kaupungin työllisyyspalvelut laatii kotoutumissuunnitelman yhdessä maahanmuuttajan kanssa. Kotoutumissuunnitelmassa sovitaan koulutuksesta, työnhausta ja muista työnhakua ja työllistymistä tukevista toimista ja palveluista.

Kotoutumissuunnitelmassa sovitaan yksilöllisesti maahanmuuttajan kanssa niistä toimista ja palveluista, jotka tukevat hänen mahdollisuuksiaan hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia taitoja. Näin edistetään maahanmuuttajan mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintaan yhdenvertaisesti.

Kotoutumiskoulutusta järjestetään pääasiallisesti Jyväskylässä sekä verkkokoulutuksena. Työvoimapalvelujen avulla maahanmuuttajaa ohjataan työmarkkinoille. Palvelujen avulla maahanmuuttajia on sijoitettu työkokeiluun sekä työllistetty palkkatuella työhön.

Tulkkipalvelut

Viranomaisen on huolehdittava asian tulkitsemisesta tai kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Viranomainen huolehtii mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajien oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa. Kotouttamisen alkuvaiheessa viranomaisten kanssa asioidessa käytetään tulkkia. Viranomainen tilaa tulkin etukäteen, äkillisiin tilanteisiin tulkin saaminen on hankalampaa.

Keuruun kaupungilla on sopimus kanssa Monetran tulkkipalvelusta. Monetra tarjoaa asioimistulkkaus- ja käännöspalveluita viranomaisille yli 50 eri kielellä. Tulkkaus tapahtuu pääsääntöisesti ns. puhelintulkkauksena. Tulkki pyydetään paikan päälle yleensä silloin, jos tulkkauksitilanteessa on paljon ihmisiä ja tiedetään että käsiteltävät asiat ovat monimutkaisia.

Terveyspalvelut

Keuruun ja Multian perusterveydenhuollon palvelut järjestää Keski-Suomen Seututerveyskeskus. Pääosa erikoissairaanhoidosta annetaan Keski-Suomen keskussairaalassa Jyväskylässä eräitä yliopistosairaaloihin keskitettyjä erityishoitoja lukuun ottamatta.

Perusterveydenhuollon palveluihin kuuluvat lääkärin ja sairaanhoitajien sairausvastaanottojen lisäksi mielenterveyspalvelut, suun terveydenhuolto, äitiys- ja lastenneuvolatoiminta, kouluterveydenhuolto, laboratorio- ja kuvantamispalvelut, kuntoutus, työterveyshuolto sekä sairaalahoito vuodeosastoilla. Kotisairaanhoidon järjestää kunnan sosiaalitoimi. Lisätietoja perusterveydenhuollon palveluista on verkkosivuilla www.seututk.fi.

Maahanmuuttajien terveydenhuollon erityispiirteitä

Maahanmuuttajien terveyspalvelut ovat yhteneväiset muiden kuntalaisten kanssa. Paikkakunnalle asettuvat maahanmuuttajat ohjataan terveydenhoitajan vastaanotolle. Alkutarkastuksessa terveydenhoitaja käy läpi julkisen terveydenhuollon palvelutarjonnan ja mahdollisen hoidontarpeen. Alkutarkastuksessa selvitetään mm. potilaan rokotustilanne, terveydenhoidon muut tarpeet, nykyiset sairaudet, vammat, lääkehoidot ja apuvälinetarve. Lisäksi toteutetaan sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen mukainen tarttuvien sairauksien seulonta. Potilas ohjataan tämän jälkeen oman alueensa lääkärille sekä hammastarkastukseen. Rokotusohjelma toteutetaan kansallisen rokotusohjelman mukaisesti, lapsille tarvittaessa nopeutettuna.

Maahanmuuttajan hammastarkastuksessa laaditaan niin lapsille kuin aikuisille henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan ehkäisevän hoidon toimenpiteet suuhygienistin vastaanotolla sekä tarpeelliset hammaslääkärin tarkastukset.

Seurakuntien toimintaa

Keuruun ja Multian seurakunnat antavat hengellistä ja henkistä tukea sekä pienimuotoista materiaalista apua. Toiminta on kaikille avointa. Tärkeimpiä toimintamuotoja ovat jumalanpalvelukset, konsertit, kuorot, leirit, parisuhdeneuvonta, kerhot perheille, lapsille ja nuorille sekä kasteopetus.

www.keuruunseurakunta.fi

www.multianseurakunta.fi

www.keuruunhelluntaiseurakunta.fi

www.keuruunvapaaseurakunta.fi

Yhdistystoimintaa

Keurusseudulla on paljon aktiivista yhdistystoimintaa, mikä voi osaltaan tukea kotoutumista ja kotiutumista Keuruulle. <https://keuruunvapaa-aika.fi/> sivuilta löytyy kootusti kulttuuriin, liikuntaan ja nuorisopalveluihin liittyvää toimintaa.

Multialla toimii aktiivisesti erilaisia järjestöjä, joiden toimintaan pääsee helposti mukaan oman kiinnostuksen mukaan. Multian kunnassa on lukuisia erilaisia tapahtumia ympäri vuoden. Näistä saa tietoa kunnan virastolta, nettisivuilta sekä tiedotteista. Virastolta saa myös Multialla toimivien eri liikunta – ja vapaa-aikajärjestöjen yhteystietoja samoin kuin Multian kunnan kotisivuilta.

Poliisi

Keuruun poliisiasema on osa Sisä-Suomen poliisilaitosta. Sisä-Suomen poliisilaitos on yksi Suomen suurimpia poliisilaitoksia, jonka toimintaa on maantieteellisesti hyvin laajalla alueella, pitäen sisällään Keski-Suomen ja Pirkanmaan alueet.

Keuruun poliisiasemalla työskentelee rikostutkijoita, lupapalvelun henkilökuntaa ja osa valvonta- ja hälytyssektorin henkilökunnasta aloittaa työvuoronsa Keuruun poliisiasemalla. Keuruun tutkinnan yksikköön kuuluu myös Mänttä-Vilppulan alue.

Pelastuslaitos

Keski-Suomen pelastuslaitos palvelee maakunnallisesti. Pelastuslaitoksella on seitsemän paloasemaryhmää, joista Keuruun paloasemaryhmä on yksi. Keuruun paloasemaryhmään kuuluvat Keuruun, Petäjäveden ja Multian kunnat.

Kotouttamista tukevana tehtävänä pelastustoimi näkee luottamuksen luomisen viranomaistoimintaan. Erilaisissa kotouttamistilaisuuksissa olisi tarkoituksenmukaista selvittää minkälaisia odotuksia muuttajilla on eri viranomaisia kohtaan. Samalla voitaisiin perustellusti informoida ne toimintatavat, joiden mukaisesti missäkin tilanteessa tulee toimia.

Keuruun ja Multian palveluja

Asuminen

Maahanmuuttajien integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan voidaan tukea jo asuinpaikan valinnalla. Suomalaiseen asumiskulttuuriin sopeutumista edistää ja tukee maahanmuuttajien asuttaminen samoille alueille ja taloihin missä kantaväestökin asuu. Tällä voidaan mahdollistaa luontainen kanssakäyminen maahanmuuttajien sekä kantaväestön kesken. Tämä taas antaa maahanmuuttajille paremmat mahdollisuudet tutustua paikallisiin tapoihin, kulttuuriin sekä Suomen kieleen.

Alueellinen segregatio koetaan haitaksi myös maahanmuuttajien keskuudessa. Sisäministeriön ”Toiveena monipuolinen asukasrakenne”- selvityksen mukaan 75 % maahanmuuttajista toivoi voivansa asua kantaväestön kanssa samassa asuinympäristössä. Syitä miksi alueellisia keskittymiä ei maahanmuuttajien keskuudessa haluttu oli mm:

- keskittyminen lisää kantaväestössä rasismia
- tekee integroitumisesta mahdottoman: ei opita koskaan suomen kieltä, kun ei ole suomalaisia naapureita
- leimautumisen vaara kasvaa
- keskittymäalueilla esiintyy konflikteja niin kantaväestön, maahanmuuttajaryhmien kuin myös samaan kieliryhmään kuuluvien kesken
- oman yhteisön tiivis yhteiselo häiritsee

Näiden seikkojen vuoksi on tärkeää, että maahanmuuttajat pyritään sijoittamaan normaaliin asuntokantaan eri puolille kaupunkia ja näin välttämään segregaaation muodostumista. Asuinpaikan valinnassa tulee ottaa huomioon myös tarvittavat koulu- ja päivähoidon järjestymismahdollisuudet. Maahanmuuttajille pyritään jo alkuvaiheessa järjestämään heidän asumistarvettaan vastaava asunto.

Keuruun kaupungin vuokra-asuntoasioita hoitaa Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos, jonka välitettävänä on noin 400 asuntoa. Asunnot sijaitsevat pääosin Kivelässä, Ketvelniemessä ja Haapamäellä.

Asuntoa haetaan sähköisesti osoitteessa <https://hakemus.tampuuri.fi/keuruu/> Paperisia vuokra-asuntohakemuslomakkeita on saatavissa Keuruun vuokra-asuntojen toimistosta ja kaupungintalon yhteispalvelupisteestä (Multiantie 5). Asukasvalintoja käsittelee asuntopäällikkö yhdessä sosiaalitoimen työntekijän kanssa. Asukasvalinnoissa noudatetaan yhdenvertaisuutta etnisestä taustasta välittämättä.

Maahanmuuttaja voi hankkia asunnon myös yksityiseltä asunnontarjoajalta paikallisten kiinteistönvälittäjien kautta.

Multian kunnan asuntotoimen tehtävänä on vastata kunnan kiinteistöjen vuokraamisesta. Asunnon hakemisessa maahanmuuttajia avustaa sosiaalityöntekijä. Multialla on erikokoisia vuokra-asuntoja lähinnä kirkonkylällä. Asuntoja haetaan yleisellä asuntohakemuskaavakkeella. Lomakkeita saa Multian kunnanvirastosta ja lomake on tulostettavissa Multian kunnan nettisivuilta. Vuokra-asuntojen asukasvalinnoista päättää Multialla vuokra-asuntotoimikunta. Asuntotoimikunta kokoontuu tarvittaessa. Asunnon saamiseen ja valintaan vaikuttavat sekä hakijoiden omat toivomukset, heidän reaalin maksukykynsä, että sosiaaliset perusteet.

Kasvatus-, opetus- ja koulutuspalvelut

Keuruun kaupungin sivistyspalvelut vastaa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen, lisäopetuksen, joustavan perusopetuksen, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen järjestämisestä.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lasten tasapainoista kehitystä ja kasvua yhdessä vanhempien kanssa. Alle kouluikäisten maahanmuuttajataustaisten lasten varhaiskasvatuspalvelut järjestetään lähipalveluna samojen periaatteiden mukaan kuin muidenkin kunnassa asuvien lasten. Varhaiskasvatuksessa otetaan huomioon lapsen ikä ja yksilölliset tarpeet, kieli- ja kulttuuritausta sekä uskonnollinen vakaumus. Tavoitteena on, että lapselle muodostuu oppivelvollisuusiän mennessä riittävät suomen kielen taidot ja oppimisvalmiudet. Lapsen kielen ja kulttuurin tukemisesta sovitaan yhdessä vanhempien kanssa tehtävässä lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa.

Varhaiskasvatuksesta peritään maksu varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesti.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä Keski-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissyksikön kokoama perehdyttämiskansio maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden kanssa työskentelyyn.

Varhaiskasvatus tukee omalta osaltaan koko perheen kotoutumista opastamalla perhettä kunnan palveluihin ja suomalaiseen kulttuuriin.

Varhaiskasvatusta järjestetään Keuruulla neljässä kunnallisessa päiväkodissa, perhepäivähoitajien kotona sekä yhdessä yksityisessä päiväkodissa.

Multialla varhaiskasvatus on sivistystoimen alaisuudessa. Multialla on yksi päiväkotitoiminta ja yksi perhepäivähoitaja. Päiväkodissa toimii kolme ryhmää: esikoulu-, päivähoito- ja vuorohoitoryhmä.

Esiopetus

Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna lapsille järjestetään perusopetuslain mukainen maksuton esiopetus. Kuljetukset esiopetukseen järjestetään sivistyslautakunnan hyväksymien kriteerien mukaisesti. Esiopetusikäisen maahanmuuttajataustaisen lapsen esiopetus järjestetään muun esiopetuksen yhteydessä päiväkodissa tai lapsen oman lähikoulun esiopetusryhmässä, mikäli hän ei tarvitse esiopetuksen jälkeistä hoitoa. Esiopetus perustuu valtakunnallisiin esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin ja em. perusteisiin pohjautuvaan kunnalliseen esiopetussuunnitelmaan. Jokaiselle lapselle tehdään vanhempien kanssa oma esiopetuksen oppimissuunnitelma esiopetuksen alussa, johon kirjataan mm. lapsen henkilökohtaiset tavoitteet.

Myös esiopetuksessa huomioidaan lasten yksilölliset tarpeet, kieli- ja kulttuuritausta sekä uskonnollinen vakaumus. Esiopetusta annetaan vähintään 700 tuntia lukuvuodessa.

Keuruulla esiopetusta järjestetään neljällä alakoululla sekä kolmessa kunnallisessa ja yhdessä yksityisessä päiväkodissa.

Multialla esiopetus järjestetään päiväkodissa.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten iltapäivätoiminnan tavoitteena on tarjota turvallista ja lapsen kasvua tukevaa toimintaa koulupäivän jälkeen. Toiminta on tarkoitettu 1.- ja 2.-luokan oppilaille sekä oppilaille, joilla on päätös erityisestä tuesta. Koululaisten iltapäivätoiminta on perusopetuslain alaista toimintaa ja siinä

noudatetaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteita. Päivittäinen ohjelma sisältää valvottua ulkoilua, leikkiä, askartelua, läksyjen tekoa ja lepoa. Lapsille tarjotaan iltapäivätoiminnassa välipala. Iltapäivätoiminnasta peritään maksu sivistyslautakunnan hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisin perustein.

Iltapäivätoimintaa järjestetään tällä hetkellä Keuruun keskustan (Kivelä ja Keskustan ala-aste) ja Haapamäen alueella (Haapamäen yhteiskoulu).

Multialla aamupäivä-/iltapäivätoiminta järjestetään ostopalveluna yksityiseltä. Tilat toimintaan sijaitsevat koulukeskuksen asuntosiivessä.

Perusopetus

Perusopetusta ohjaavat mm. perusopetuslaki ja -asetus, oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, Valtioneuvoston asetus perusopetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntiajasta sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Edellä mainituissa asiakirjoissa määritellään esim. perusopetuksen tavoitteet ja järjestäminen. Jokaisella oppivelvollisuusikäisellä lapsella on oikeus päästä kouluun. Kunnan tulee järjestää perusopetusta ja esiopetusta kaikille sen alueella oleskeleville lapsille (PL 1998/628).

Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Opetuksen lisäksi oppikirjat, ja muut oppimateriaalit sekä työvälaineet ja -aineet ovat maksuttomia. Oppilaalla on oikeus saada jokaisena koulutyöpäivänä maksuton ateria. Koulukuljetukset perusopetukseen järjestetään sivistyslautakunnan hyväksymien kriteerien mukaisesti. Oppilaalla on myös oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä oppilashuolto. Vammaisella tai muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät apuvälaineet, ja mm. tulkitsemis- ja avustajapalvelut ja apuvälaineet. Peruskoulu käsittää luokat 1-9, ja se on tarkoitettu koko ikäluokalle (7-16-vuotiaat).

Keuruulla perusopetusta annetaan 4 alakoulussa, 1 yläkoulussa ja 1 yhtenäiskoulussa. Erityisluokat ovat Keuruun ala-asteen ja Keuruun yhteiskoulun yläkoulun yhteydessä.

Multialla on yksi perusopetusta antava yhtenäiskoulu, Sinervän koulukeskus, jossa on luokat 1.-9.

S2 – kielen opetus

Suomi toisena kielenä (S2) -opetus on perusopetuksen opetussuunnitelmaan sisältyvää opetusta. S2 on tarkoitettu kaikille niille oppilaille, joiden suomen kielen taito ei ole äidinkielen tasoinen kielen kaikilla osa-alueilla. S2 kieltä annetaan erillisessä ryhmässä tai yleisopetuksen ryhmässä S2-kielen opetussuunnitelmaa noudattaen. Keuruun sivistystoimi voi ostaa osan maahanmuuttajien suomi toisena kielenä – opetuksesta verkko-opetuksena Jyväskylältä (Kauko – suomalainen nettipulpetti).

Maahanmuuttajien oman äidinkielen opetus

Oppilaan oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta. Perusopetuslaki (12 §) ei kuitenkaan edellytä kyseisen opetuksen järjestämistä, joten se on harkinnanvaraista, ja siten opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta sitä järjestää.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Koulun tehtävänä on antaa huoltajille tietoa niin, että he voivat seurata ja edistää lapsensa koulunkäyntiä ja oppimista. Vanhemmille tulee antaa tietoa opetussuunnitelmasta, opetuksen järjestämisestä, oppilashuollosta ja mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön. Vanhempien kanssa keskustellaan kasvatuksesta ja opetuksesta sovittaen yhteen eri kulttuurien välisiä eroja. Yhteistyön onnistuminen edellyttää tarvittaessa tulkin käyttöä.

Perusopetukseen valmistava opetus

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu peruskouluikäisille 7-16-vuotiaille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden suomenkielentaito ei ole riittävän hyvä perusopetuksen ryhmässä opiskelemiseen. Valmistavassa opetuksessa oppilas tutustuu suomalaiseen kouluun, kulttuuriin ja opetusmenetelmiin. Opetuksen tavoitteena on kehittää suomenkielentaitoa ja tarvittavia valmiuksia perusopetukseen siirtymistä varten. Valmistava opetus kestää yhdeksän kuukautta ja on yksilöllisesti joustava. Opetusta annetaan 6-10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille 1000 tuntia. Oppilaat siirtyvät valmistavan opetuksen jälkeen ensisijaisesti oman oppilasalueensa kouluun. Oppilas voidaan sijoittaa myös toissijaiseen kouluun.

Valmistava opetus on vuosiluokkiin sitomatonta. Opetusta annetaan pienryhmissä, joissa on 8–12 oppilasta. Oppilaita integroidaan mahdollisuuksien mukaan taito- ja taideaineiden tunneilla, ja varsinkin yleisopetukseen siirtymisen lähestyessä, integrointia laajennetaan myös muiden aineiden tunneille. Opetus perustuu Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Keuruulla noudatetaan kunnallista valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa.

Tarvittaessa voidaan perustaa pysyvä vastaanottoluokka, johon voidaan ottaa läpi lukuvuoden eri maista muuttavia oppilaita

Mikäli perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana ilmenee oppilaan tarve opiskelun tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla. Oppilaille annetaan tarvittaessa tukiopetusta, oppilashuollollisia tukitoimenpiteitä sekä osa-aikaista erityisopetusta.

Jokaiselle oppilaalle laaditaan hänen oppimisvalmiuksiaan ja taitojaan vastaava henkilökohtainen oppimissuunnitelma. Valmistavaan opetuksen aikana kartoitetaan oppilaan oppimisvalmiudet ja erityistarpeet. Valmistavan opetuksen päättymisen jälkeen oppilaalle määritetään taitoja ja valmiuksia vastaava luokka-aste. Valmistavaa opetusta ei arvioida numeroilla vaan sanallisella todistuksella.

Toisen asteen koulutus

Perusopetuksen jälkeen oppilas voi jatkaa ammatillisessa peruskoulutuksessa tai lukiossa. Ammatillisen peruskoulutuksen tehtävänä on antaa opiskelijalle sellaisia tietoja ja taitoja, joilla hän saa ammatitaidon jossakin ammatissa. Lukioissa annetaan yleissivistävää opetusta. Lukion voi suorittaa 2 - 4 vuoden aikana. Lukion lopuksi voidaan suorittaa ylioppilastutkinto. Toisen asteen koulutuksen jälkeen opiskelija voi jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa, yliopistossa tai korkeakoulussa.

Keuruulla toisen asteen koulutusta antavat Keuruun lukio yleissivistävää lukiokoulutusta ja Gradia Jyväskylä, joka on järjestää mm. lähihoitajan ammatillista koulutusta.

Toisen asteen ammatillinen koulutus

Maahanmuuttajat voivat hakeutua suorittamaan ammatillista perustutkintoa riittävän kielitaidon hankkimisen jälkeen. Yhteishaun yhteydessä kielitaito testataan kaikilta hakijoilta, joilla ei ole suomalaista peruskoulun päättötodistusta. Ammatilliseen koulutukseen hakeudutaan Opintopolku.fi palvelun kautta tai suoraan oppilaitokseen, esimerkiksi Gradia (www.gradia.fi) ja Sasky (www.sasky.fi).

Aikuiskoulutuksena voidaan järjestää erityisesti maahanmuuttajille suunnattuja ammatillisia opintoja. Opiskelu on käytännönläheistä ja sisältää harjoittelujaksoja työelämässä. Opinnoissa edetään joustavasti omaan tahtiin. Tutkinto suoritetaan näytöillä, eli ammattitaito osoitetaan käytännön työtehtävissä pääosin työpaikoilla. Ammatillista koulutusta voi saada myös oppisopimuskoulutuksena. Oppisopimuskoulutusta Keuruulla koordinoivat Gradia Jyväskylä sekä Sasky.

Lukiokoulutus

Lukioon voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on saanut peruskoulun päättötodistuksen tai muutoin hankkinut sitä vastaavat tiedot. Lukioon kuten muihinkin perusopetuspohjaisiin oppilaitoksiin haetaan yhteishaussa. Lukio-opiskelijoiden valinta perustuu aikaisempaan koulumenestykseen. Ulkomaisella todistuksella haetaan lukiopaikkaa yhteishaun aikana suoraan lukiosta.

Lukio-opintoja voi suorittaa myös yksityisoppilaana tenttimällä tai [etälukio](#)ssa. Opiskelu etälukiossa tapahtuu aikuislukion tuntijaon puitteissa. Keuruulla tehdään yhteistyötä etenkin Pirkanmaan etälukion kanssa (www.sasky.fi).

Toiselle asteelle valmistavat koulutukset

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus (VALMA)

VALMA-koulutus antaa valmiuksia ammatilliseen peruskoulutukseen hakeutumiseen. Koulutukseen voivat hakeutua maahanmuuttajat, joiden kielitaito tarvitsee vahvistamista ennen ammatillisia opintoja. VALMA- koulutukseen hakeudutaan Opintopolku.fi- järjestelmän kautta touko-heinäkuussa ja suoraan oppilaitokseen hakuajan ulkopuolella. Koulutusta järjestetään mm. Jyväskylässä (www.gradia.fi) ja Mäntässä (www.sasky.fi)

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus on tarkoitettu maahanmuuttajille ja vieraskielisille. Sen tavoitteena on antaa opiskelijalle kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet lukiokoulutukseen siirtymistä varten. Lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta voivat järjestää oppilaitokset, joilla on lukiokoulutukseen järjestämislupa.

Muut maahanmuuttajille soveltuvat valmistavat koulutukset

Maahanmuuttajille suunnattuja koulutuksia järjestää lähialueilla mm. Jyväskylän kristillinen opisto (www.jko.fi) sekä Gradia Jyväskylä. Kielitaitoa vahvistavia opintoryhmiä on Jyväskylässä Monikulttuurikeskus Gloriassa (<http://www.gloriajkl.fi>).

Linkkejä

www.oph.fi/saadokset_ ja_ ohjeet/opetussuunnitelmien_ ja_ tutkintojen_ perusteet/maahanmuuttajien_ koulutus

www.oph.fi/saadokset_ ja_ ohjeet/opetussuunnitelmien_ ja_ tutkintojen_ perusteet/lukiokoulutus

www.edu.fi/etalukioetusivu

www.oph.fi/julkaisut/2008/maahanmuuttajataustaiset_ opiskelijat_ lukiokoulutuksessa_ 2008

www.oph.fi/julkaisut9/2008/maahanmuuttajien_ opiskelu_ lukiossa

www.peda.net/veraja/pirkanmaa

Muu koulutus

Kansalaisopisto

Keuruun kansalaisopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii kaupungissa sekä Multian ja Petäjäveden kunnissa. Maahanmuuttajat voivat osallistua kansalaisopiston ohjelmassa oleviin eri alojen opetusryhmiin, jotka ovat avoimia kaikille ikään, sukupuoleen, koulutustaustaan, kotikuntaan tai kansallisuuteen katsomatta. Tarjolla on mm. käden taitoja, liikuntaa, musiikkia, kuvataidetta, tanssia, näytelmäryhmiä ja kielten opetusta.

Tarvittaessa maahanmuuttajille on mahdollista perustaa omia opetusryhmiä, esim. suomen kielen opiskelua varten. Opistossa toimii vuosittain vähintään yksi suomen kurssi, joka voidaan tarpeen mukaan jakaa alkeis- ja jatkoryhmiin.

Maahanmuuttajille tulee tiedottaa kansalaisopiston palveluista. Sen harrastuspiirit ovat erinomainen tapa tavata paikallisia ihmisiä ja luoda uusia sosiaalisia verkostoja. Kansalaisopiston opinto-ohjelmasta on mahdollista tehdä tiivistelmiä eri kielillä, mikäli kääntäjäpalveluita on saatavilla.

Perusturvapalvelut

Perhekeskus Valo

Perhekeskus on yhteistyölle rakentuva ajattelu- ja toimintamalli, jonka tavoitteena on vahvistaa lapsiperheiden hyvinvointia, vanhempien parisuhdetta ja vanhemmuutta. Perhekeskuksen palveluohjaaja neuvoo ja ohjaa lapsiperheitä heitä koskevissa palveluissa

Perhekeskus on yhteinen avoin kohtaamispaikka os. Keuruuntie 22.

Perhekeskuksen toiminnot, keskiössä lapsi ja perhe

- Kohtaamispaikka
- varhainen tuki ja hoito
- eroauttaminen
- lähisuhdeväkivallan ehkäisy
- maahanmuuttajien erityistarpeet
- vanhemmuuden ja parisuhteen tuki
- terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Sosiaalityö

Sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalityöllä tarkoitetaan yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen tuen tarpeen arviointiin pohjautuvaa kokonaisvaltaista asiakas- ja asiantuntijatyötä ja sen yhteensovittamista muiden toimijoiden tarjoaman tuen kanssa. Sosiaalityöllä vahvistetaan yksilöiden ja perheiden omia toimintaedellytyksiä ja osallisuutta sekä edistetään yhteisöjen sosiaalista eheyttä.

Sosiaalityön tavoite maahanmuuttajien kotouttamisessa on tukea maahanmuuttajien integroitumista ympäröivään yhteiskuntaan sekä taloudellisesti että sosiaalisesti. Sosiaalityötä tehdään perhekeskeisesti ja kokonaisvaltaisesti ja yhteistyössä asiakkaan itsensä, hänen läheistensä ja muiden toimijoiden kanssa.

Kunta myöntää täydentävää tai ennaltaehkäisevää toimeentulotukea maahanmuuttajille samoin perustein kuin muillekin kuntalaisille. Muuten kuin tilapäistä toimeentulotukea saavalle sosiaalityöntekijä laatii alkukartoituksen ja osallistuu tarvittaessa kotoutumissuunnitelman laadintaan. Jos maahanmuuttaja kieltäytyy kotoutumissuunnitelmasta tai ei noudata sitä, hän voi menettää työmarkkinatuen ja Kela voi maksaa perustoimeentulotuen alennettuna.

Kaikkia Suomessa asuvia lapsia suojellaan saman lastensuojelulain (417/2007) mukaisesti. Myös turvapaikanhakijalapsen lapset voivat tarvita lastensuojelullisia toimia. Valtio vastaa näissä tapauksissa syntyneistä kustannuksista. Kunta vastaa lastensuojelun sisällöstä.

Alaikäiset ilman huoltajaa maahan saapuneet, oleskeluluvan saaneet lapset ja nuoret kunnan asukkaaksi siirtyessään voivat tulla sosiaalihuoltolain ja/tai lastensuojelun mukaisesti sosiaalityön asiakkaiksi. Sosiaalityön kautta näille nuorille järjestetään yksilökohtaisesti esim. tuettua asumista, perhehoitoa tai perhekoti-/laitosasumista. Nuorten asiakassuunnitelmien teossa yhteistyö mm. sivistys- ja työllisyyspalvelujen kanssa on erittäin tärkeää

Työllisyyspalvelut

Oleskeluluvan saaneet maahanmuuttajat voivat saada apua työllistymiseensä työllisyyspalveluilta. Työllisyyspalveluiden palveluohjausta tehdään asiakaslähtöisesti verkostoyhteistyönä kumppaneiden kanssa, joihin kuuluu sosiaalityö, Seututerveyskeskuksen palvelut (työttömien terveydenhoitaja, yhteistyölääkäri, päihde- ja mielenterveyspalvelut, fysioterapia ja suuhygienisti), Kela, oppilaitokset, yritykset ja yhdistykset. Työllisyyspalveluiden palveluohjaajalle ohjaututaan pitkään jatkuneen työttömyyden vuoksi Kelan työmarkkinatukilistan kautta tai verkostosta saattaen.

Työ- ja elinkeinotoimisto vastaa maahanmuuttajien työllistymistä ja kotoutumista edistävistä ja tukevista työvoimapalveluista (Laki kotoutumisen edistämisestä 40 §), mutta ajalla 1.3.2021 – 30.5.2023 kotoutumisen palveluista vastaa Keuruun kaupungin työllisyyspalvelut. (Laki työllistymisen edistämisen kuntakokeilusta 87/2020)

Vanhuspalvelut

Keuruun vanhuspalvelujen palveluohjaaja huolehtii ikääntyneiden palveluohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Keuruulla pyritään tukemaan ikääntyneiden kotona asumista omaishoidon tuen, tukipalveluiden ja kotihoidon turvin mahdollisimman pitkään. Palvelusasuminen ja lääketieteellisin perustein laitoshoido ovat mahdollisia, mikäli ikääntynyt ei selviä kotona. Palvelujärjestelmän haasteita on mm. muistisairaiden määrän kasvu.

Lisätietoja perusturvapalveluista löytyy kuntien nettisivuilta www.keuruu.fi ja www.multia.fi

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut ovat kotouttamisen kannalta aikaisessa vaiheessa tärkeitä maahanmuuton taustasta ja syystä riippumatta. Vapaa-ajan harrastusten kautta maahanmuuttajat saavat sosiaalisia kontakteja paikallisiin ihmisiin ja kulttuuriin sekä oppivat kieltä mielekkään tekemisen kautta. Vapaa-aikapalvelut tarjoavat hyvinvointipalveluja, joiden avulla voidaan ennaltaehkäistä monenlaisia syrjäytymiseen liittyviä ongelmia.

Kaupungin tarjoamien vapaa-aikapalvelujen lisäksi monet yhdistykset, seurat ja vapaaehtoiset tarjoavat erilaista tukea ja tekemistä myös maahanmuuttajille. Tästä kulttuurivaihdosta hyötyvät molemmat osapuolet. Riippuen maahanmuuton taustasta toimintaa voidaan tarjota erikseen maahanmuuttajien ryhmille tai integroituna heidät muuhun harrastustoimintaan.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut ylläpitävät ja kehittävät liikuntaolosuhteita, tarjoavat ohjattuja liikuntapalveluja mm. erityisryhmille sekä tukevat liikuntaseuroja. Liikuntapalvelut tarjoavat informatiivista ohjausta ja tukea maahanmuuttajille neuvomalla esim. harrastustoiminnan aloittamiseen liittyvissä asioissa. Liikuntapalvelut tekevät tarpeen mukaan yhteistyötä liikuntaseurojen kanssa maahanmuuttajien kotouttamisessa. Liikunnan harrastaminen seuroissa nähdään erittäin tärkeänä keinona kotouttamiseen. Maahanmuuttajien liikuntaharrastukset voivat rikastuttaa paikallista liikuntakulttuuria uusilla lajeilla. Näihin pyritään vastaamaan olosuhteiden kehittämällä ja tukemalla toimintaa kohdeavustuksilla avustussäännön mukaisesti.

Multialla on kuntotalo kaikkien kuntalaisten käytettävissä. Kuntosalikortit ovat käytössä, ryhmiin ilmoittautumalla tai ryhmien perustamista maahanmuuttajille tarjotaan kysynnän mukaan. Multialla on runsaasti muita liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksia, joista saa tietoa Multian kunnan virastolta.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluyksikössä maahanmuuttajalapset ja nuoret ovat nuorisotilatoiminnassa samanarvoisessa asemassa tilan käyttäjänuorten kanssa. Nuorisotilatoiminta on laadukasta ja nuoret tavoittavaa kunnallisen nuorisotyön lähipalvelua, missä kynnys on tehty mahdollisimman matalaksi osallisuuteen ja osallistumiseen. Tilatoiminnan kohderyhmänä ovat 10-18-vuotiaat lapset ja nuoret. Nuorisopalvelut pyrkivät vaikuttamaan ennakoluuloihin, ilmiöihin ja asenteisiin paikallisten nuorten keskuudessa, jotta ilmapiiri pysyy suvaitsevaisena. Koulujen kanssa tehtävän, laaja-alaisen yhteistyön kautta nuorisopalvelut tavoittavat kaikki maahanmuuttajalapset ja nuoret. Nuorisopalvelut tekee tarpeen mukaan yhteistyötä myös seurakunnan nuorisotyön kanssa kotouttamisen edistämiseksi.

Multialla kunnan nuorisotilat ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä. AVO nuorisotila toiminnasta vastaa vapaa-aikatoimi yhdessä seurakunnan sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kulttuuripalvelut

Keuruun kulttuuripalvelut edistää, tukee ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa ja tarjoaa taidepalveluita yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa. Lisäksi kulttuuripalvelut tukee kotiseututyötä ja paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä Museosäätiön ostopalvelusopimuksen muodossa. Kulttuuritoimi tukee aktiivisesti erilaisten kulttuuritilaisuuksien järjestämistä ja tapahtumatarjontaa on runsasta. Konsertit, näyttelyt, tanssiesitykset ja elokuvat tarjoavat erinomaiset puitteet paikalliseen kulttuuriin tutustumiselle. Useimmat esitykset avautuvat kuulijalle, vaikka

kielitaito olisi vajavainen. Myös kansainvälisiä esiintyjäryhmiä vierailee Keuruulla vuosittain. Tapahtumatiedotusta voi seurata kaupungin nettisivuilta www.menoinfo.fi

Keuruulla toimii aktiivisesti liki 25 kulttuurijärjestöä, jotka voivat vapaaehtoistoimijoina rikastuttaa monin tavoin muuttajien arkea ja tutustuttaa tulijoita suomalaiseen kulttuuriin. Yleinen kulttuuritoimi voi organisoidusti ja rakenteisiin vakiinnuttaen tukea tätä toimintaa. Kohdeavustuksin voidaan tukea myös maahanmuuttajille tarjottavien palveluiden järjestämistä. Kulttuuripalvelut on myös työllistänyt maahanmuuttajataustaisia henkilöitä ja tarjonnut harjoittelupaikkoja mm. opintoihin liittyvissä, palkattomissa harjoitteluissa.

Multialla kulttuuripalveluista vastaa vapaa-aikatoimi. Multialla on laaja-alaista kulttuuritoimintaa yhdessä eri sidosryhmien kanssa. Multian vapaa-aikatoimi toteuttaa eri toimijoiden kanssa runsaasti erilaisia tapahtumia ympäri vuoden Multialla. Näistä tapahtumista saa tietoa kunnan virastolta, nettisivuilta sekä ilmoituksista.

Kirjastopalvelut

OKM:n linjauksen mukaan yleisillä kirjastoilla on suuri merkitys maahanmuuttajien kotoutumisessa. Kirjastot tarjoavat maksuttomasti aineistoja, verkkoyhteydet ja -palvelut sekä tilat kaikkien käyttöön. Lisäksi ne edustavat suomalaista avoimen yhteiskunnan ja elinikäisen oppimisen toimintamallia. Keuruun kaupunginkirjaston tavoitteena on edistää tulijoiden ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta ja tukea heidän omia juuriaan sekä paikallisen yhteisön moniarvoisuutta.

Käytännön työmuotoja:

- Kirjaston asiakkuuteen kannustetaan heti muuton jälkeen. Kirjastokortin voi saada myös ilman suomalaista henkilökorttia.
- Huolehditaan siitä, että uudet asiakkaat saavat perustietoa kirjaston toiminnasta jollakin osaamallaan kielellä.
- Kirjastoon hankitaan tarpeen mukaan eritasoista kielikurssimateriaalia sekä kirjallisuutta tulijoiden äidinkiellillä, painopisteenä lastenkirjallisuus. Lisäksi hyödynnetään valtakunnallisten yksiköiden, kuten Monikielisen kirjaston ja Venäjänkielisen kirjaston palveluita.
- Opastetaan tulijoita sähköisten vieraskielisten lehtipalveluiden (esim. PressReader) pariin.
- Toimitaan maahanmuuttajien opetuksen tukena auttamalla opettajia materiaalin ja tiedon hankinnassa.
- Mahdollisuuksien mukaan osallistutaan kirjastojen tai muiden toimijoiden yhteishankkeisiin, joissa kehitetään hyviä käytäntöjä kotouttamistyöhön.

Edellisen lisäksi kirjasto pyrkii edistämään vuoropuhelua ja ymmärrystä eri kulttuurien välillä järjestämällä tätä tukevia tapahtumia ja näyttelyitä sekä työllistämällä maahanmuuttajia. Keuruun kaupunginkirjasto on mukana Syrjinnästä vapaa alue -kampanjassa, ja toimii sen mukaisella arvopohjalla.

Matkailupalvelut

Paikkakunnan matkailutarjonta esitteineen on käytettävissä tiedotettaessa palveluista. Kohteista kertovat matkailuesitteet ovat usein ensimmäinen kosketus uuteen asuinkuntaan. Keuruun matkailukohteitten kautta kotoutettava saa tietoa paikkakunnan historiasta. Kaikilla Keuruun matkailukohteilla on juurensa paikkakunnan historiassa ja ne kertovat entisajan elämänmenosta.

Keuruun matkailukohteista kertovassa esitteessä esitellään kärkekohteita englannin, ruotsin ja saksan kielillä. Lisäksi on esitteet saksan-, venäjän- ja kiinan kielillä. Keuruun matkailun kotisivuilla osa

tiedoista on julkaistu englanniksi. Matkailun toimijoita kannustetaan omia kotisivuja myös kieliversioina.

Multian kunnan matkailupalveluista vastaa kunnanhallitus/matkailutyöryhmän kautta. Näistä palveluista saa tietoa kunnan virastolta, nettisivuilta sekä tiedotteista. Multian kunnan matkailupalveluista vastaa kunnanhallitus matkailutyöryhmän kautta. Näistä palveluista saa tietoa kunnan virastolta, nettisivuilta sekä tiedotteista.

Kotouttamiseen liittyvien kustannusten korvaaminen

Korvausten määrä ja hakeminen

ELY- keskuksen kanssa sopimuksen tehneet kunnat saavat valtiolta korvausta vastaanoton järjestelyistä johtuviin kustannuksiin.

Laskennallista korvausta saa jokaisesta vastaanotetusta henkilöstä
 2 300 €/vuosi yli 7-vuotiaista ja sitä vanhemmista
 6 845 €/vuosi alle 7-vuotiaista

Korvausaika on neljä vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja kolme vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä.

Lisäksi korvataan todellisten kulujen mukaan

- sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksia
- tulkkaus- ja käännöspalveluja
- kotoutumistukikustannuksia

Kohderyhmään kuuluvat henkilöt huomioidaan myös valtionosuuksissa, joita kunnille maksetaan oppivelvollisuusikäisten maahanmuuttajalasten määrän mukaan. Työ- ja elinkeinohallinto rahoittaa lisäksi kotoutumiskoulutusta ja opetushallinto valmistavaa opetusta.

Vastaanoton ja kotouttamisen maksuliikennettä hoitavat KEHA-keskukset. Kunnat voivat hakea korvauksia neljännesvuosittain ja takautuvasti kahden vuoden ajalta.

Kotouttamislain uudistamisehdotuksen mukaan lain voimaan tultua valtio maksaisi edelleen laskennallista korvausta kunnille kansainvälistä suojelua saavien vastaanotosta ja palveluiden järjestämisestä aiheutuvista kuluista. Alkukartoituksia ja tulkkauksesta aiheutuvia kustannuksia ei enää korvattaisi erikseen. Erityiskustannusten korvausten maksaminen ja osa tulkkauskustannusten korvauksista siirrettäisiin maakuntien yleiskatteelliseen rahoitukseen eikä korvauksia maksettaisi enää erikseen

Kooste

KORVAUS	KORVAUS- PERUSTE	KORVAUKSEN KOHDE	KORVAUSAIKA	KORVAUKSEN MAKSAJA JA SAAJA
LASKENNALLINEN KORVAUS	– 7-vuotiaista ja sitä vanhemmista: 2 300 € / vuosi – Alle 7-vuotiaista: 6 845 € / vuosi	Kohderyhmään kuuluvien henkilöiden ohjaus ja neuvonta sekä muun heidän kotoutumistaan tukevan toiminnan järjestäminen	* Kolme vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleeille henkilöille * Neljä vuotta kiintiössä tulleeille henkilöille sekä heidän perheenjäsenilleen (jos tulevat erikseen ja ovat niin sanottuna vanhoja)	ELY-keskus maksaa hakemuksen perusteella korvausta kunnalle kunnassa oleskelevien ja korvaukseen oikeutettujen henkilöiden määrän mukaan
SOSIAALI- JA TERVEYDEN- HUOLLON ERITYISKUSTANNUKSET	Toteutuneiden kustannusten mukaan	– Vamman tai sairauden edellyttämän pitkäaikaisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen – Erityiset sosiaalitoimen kulut (esimerkiksi lastensuojelu) – Muista erityisistä syistä kunnalle aiheutuneet kustannukset	* Enintään 10 vuotta * Kustannusten tulee olla huomattavia eli enemmän kuin vuodessa maksettava laskennallinen korvaus (2 300 €) * Ilman huoltajaa maassa oleskelevien alaikäisten palveluista aiheutuvia kuluja korvataan siihen saakka, kunnes nuori täyttää 21 vuotta	ELY-keskus suorittaa korvaukset kunnalle toteutuneiden kustannusten perusteella. Kustannusten korvaaminen perustuu sopimukseen, jonka kunta ja ELY-keskus ovat tehneet kyseistä henkilöä koskevista erityisistä kustannuksista
KOTOUTUMISTUKI	Toteutuneiden kustannusten mukaan	Kunnalle korvataan kohderyhmään kuuluvalle henkilölle maksetusta kotoutumistuesta ja toimeentulotuesta aiheutuneet	3 vuotta (voidaan jatkaa enintään 2 vuodella)	
TULKKAUS- JA KÄÄNNÖS-	Toteutuneiden kustannusten mukaan	– Kotouttamispalveluja käytettäessä	Ei määräaika	ELY-keskus korvaa kustannukset kunnalle täysimääräisinä palvelun

PALVELUT		– Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja käytettäessä		tuottajan laskutuksen mukaan.
PALUU-MUUTTO-AVUSTUS	Toteutuneiden kustannusten mukaan tai laskennallinen korvaus	Matka- ja muuttokustannukset 2–4 kuukauden toimeentulotuki	Kertaluonteinen lähtömaahansa pysyvästi palaavalle henkilölle Ei määräaika	Kunta maksaa lähtömaahansa palaavalle henkilölle.
ALKUKARTOITUKSEN KUSTANNUKSET	700 € / kartoitukseen osallistunut henkilö	Alkukartoituksen tekee joko TE-toimisto tai kunta. Kartoituksessa arvioidaan henkilön työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä tarpeet niiden saavuttamiseksi.	* Kertaluonteinen * Kartoitus tulee tehdä tai käynnistää 2 kuukauden kuluessa toimeentulotukiasiakkuuden alkamisesta kunnassa tai henkilön sitä pyytäessä	ELY-keskus korvaa, jos kartoituksen tekee kunta.

Suunnitelma vastaanotosta

Keuruun kaupunginhallitus on vahvistanut ELY-keskukselle, että kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saaneiden kuntapaikkoja vuonna 2021 on käytettävissä 25. Kiintiöpakolaisille ei ole varattu kuntapaikkoja.

Kuntapaikat vahvistetaan vuosittain kaupunginhallituksessa.

Kotouttamisohjelman seuranta

Päivitysten myötä seurataan kotouttamisen toteutumista ainakin asiakasmäärien, kotouttamissuunnitelmien ja opetuksen järjestämisen kautta. Asiakaspalaute pyritään keräämään kotoutujien näkemysten selvittämiseksi ja toimintojen kehittämiseksi. Taloudellinen seuranta toteutuu talousarvion kautta.